

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سیستم‌های حفاظتی

پایهٔ یازدهم

دورهٔ دوم متوسطه

شاخهٔ کارداش

زمینهٔ صنعت

گروه تحصیلی: برق و رایانه

رشتهٔ مهارتی: برق ساختمان

نام استاندارد مهارتی مبنا: برقکار ساختمان درجهٔ ۱

کد استاندارد متولی: ۸-۵۵/۲۸/۱/۴

سرشناسنامه: شایقی، غلامرضا، ۱۳۵۳

عنوان و نام پدیدآور: سیستم‌های حفاظتی، رشتہ الکترونیک، زمینهٔ صنعت

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش

مشخصات نشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران

مشخصات ظاهري: ۱۳۵۵ اص: مصور (رنگی)، جدول: ۲۹×۲۲ س.م.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۴۷-۲

و ضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: سیستم‌های امنیتی الکترونیکی

شناسهٔ افروزه: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش

ردیبدنی کنگره: ۱۳۴۰ س.۲ ش.۷۷۷/TH۹۷۷

ردیبدنی دیوبی: ۹۳۱/۳۸۹۲۸

شمارهٔ کتابشناسی ملی: ۲۳۴۴۳۸۶

تاریخ درخواست: ۱۳۹۰/۰۲/۲۸

تاریخ پاسخ‌گویی: ۱۳۹۰/۰۳/۰۲

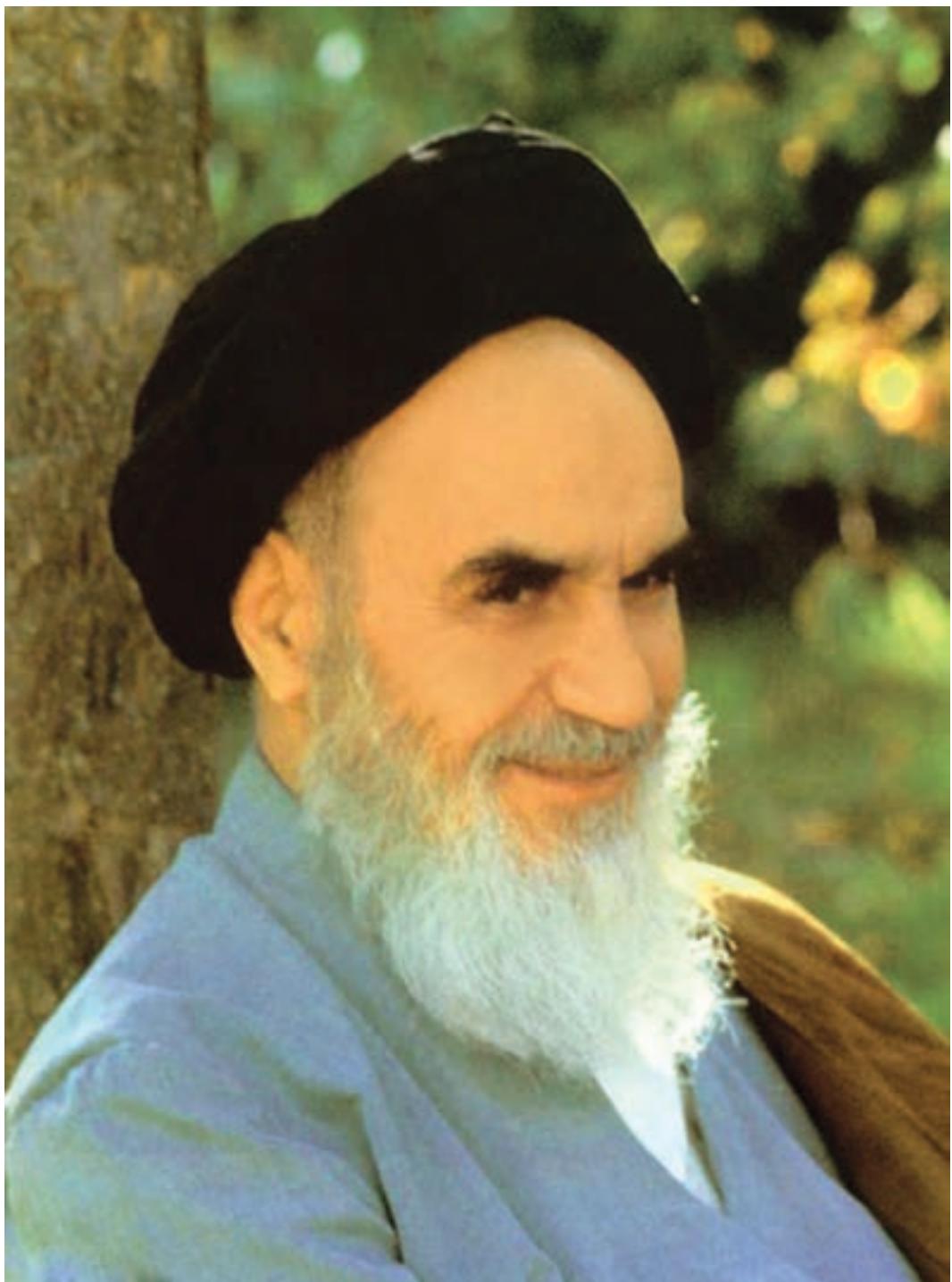
کد پیگیری: ۲۳۴۴۳۶۶۲

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	سیستم‌های حفاظتی ۳۱۱۴۸
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تأثیف :	دفتر تأثیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداشی
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تأثیف :	غلام رضا شایقی (مؤلف) - یحیی گیلک (اور استار ادبی)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره کل نظارت بر شر و توزع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	علیرضا سیاحی (صفحه‌آرا و رسام فنی) - محمدحسن معماری (طراح جلد)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (تبهید موسوی)
تلفن :	۰۹۲۶۰۹۷۳۵۹ ، ۰۹۲۶۰۸۸۳۱۱۶۱ ، ۰۹۲۶۰۸۸۳۱۱۶۱
و بگاه :	www.irtextbook.ir , www.chap.sch.ir
ناشر :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱
	(دارو بخش) تلفن ۰۹۹۸۵۱۶۱ - ۰۹۹۸۵۱۶۰ ، دورنگار ۰۹۹۸۵۱۵ - ۰۹۹۸۵۱۵
چاپخانه :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ اول ۱۳۹۶

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون سکب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از انتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه الشّریف»

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب های درسی
فنی و حرفه ای و کارداشن، ارسال فرمایند.

پیام نگار (ایمیل) tvoccd@roshd.ir

وبگاه (وب سایت) www.tvoccd.sch.ir

فهرست

۱۷	۵-۳-۱- نکات مربوط به آذربها:.....
۱۷	۶-۳-۱- نکات مربوط به کابل کشی :.....
۱۸	۴-۱- نقشه کشی سیستم اعلام حریق.....
۱۸	۱-۴-۱- علائم اختصاری مورد استفاده در نقشه سیستم های اعلام حریق:.....
۱۸	۲-۴-۱- نقشه سیستم اعلام حریق روی پلان ساختمان:.....
۱۸	۴-۴-۱- نقشه سیم کشی تابلوی کنترل مرکزی: .....
۲۰	۴-۴-۱- سیم کشی وسایل هشدار دهنده :.....
۲۱	۵-۱- مراحل اجرای سیم کشی .....
۳۰	۱-۲-۱- انواع سیستم های اعلام سرقت و کاربرد آنها.....
۳۰	۲-۲-۱- تجهیزات سیستم های دزدگیر .....
۳۱	۲-۲-۲- آشکار سازها:.....
۳۶	۲-۲-۲- پایه چشمی:.....

۳	۱-۱- انواع سیستم های اعلام حریق.....
۵	۲-۱- تجهیزات سیستم اعلام حریق.....
۵	۱-۲-۱- تجهیزات تشخیص حریق (آشکارسازها) .....
۹	۱-۲-۲- تجهیزات اعلام کننده حریق .....
۱۱	۱-۲-۳- کابل سیستم اعلام حریق .....
۱۱	۱-۲-۴- تابلوی کنترل مرکزی (Fire Alarm Control Panel) .....
۱۵	۱-۳-۱- اصول طراحی و نصب سیستم اعلام حریق .....
۱۵	۱-۳-۱- نکات مربوط به منطقه بندی(زون بندی) سیستم اعلام حریق.....
۱۵	۱-۳-۲- نکات مربوط به شستتی ها:.....
۱۶	۱-۳-۳-۱- نکات مربوط به تابلوی اعلام حریق : .....
۱۶	۱-۳-۳-۲- نکات مربوط به آشکارسازها: .....

۴۳	۲-۲-۴-۴-۴-۴-۲-۲-۲-۳-آزیز	اجرای عملیات سیمکشی:
۴۵	۲-۲-۳-۱-آزیز داخلی (in door)	نقشه مدار الکتریکی سیستم اعلام سرقت
		
۳۶	۲-۲-۴-۴-۴-۴-۲-۲-۳-آزیز	لامپ فلاشر (BLINKER):
۳۶	۲-۲-۵-تلفون کننده (dialer)	نقشه مدار بسته (ویرین دوربین مدار بسته)
۳۷	۲-۲-۴-۴-۴-۴-۲-۲-۳-آزیز	صفحه کلید (KEY PAD):
۳۹	۲-۲-۷-باتری اضطراری	
۴۰	۲-۲-۸-ریموت کنترل	اصول کار سیستم‌های دوربین مدار بسته
۴۰	۲-۲-۹-مگنت در	انواع سیستم‌های دوربین مدار بسته
۴۰	۲-۲-۱۰-پدال	تجهیزات سیستم‌های دوربین مدار بسته
۴۱	۲-۲-۱۱-دستگاه مرکزی	(Camera) دوربین
۴۲	۲-۳-۳-۲-میکروفون (Microphone)	طرز کار سیستم اعلام سرقت
۴۲	۲-۴-۴-۴-۲-آزمایش	اصول طراحی، نصب و آزمایش
۴۲	۲-۴-۱-بازدید از محل:	نمایش دهنده تصویر (Monitor) یا (TV)
۴۳	۲-۴-۲-تهریه نقشه سیمکشی	کابل‌ها و سیم‌های رابط
۴۳	۲-۴-۳-تهریه لیست تجهیزات لازم	(Camera Housing) دوربین کاور
۴۷	۲-۳-۷-پایه دوربین (Bracket -BASE -Mount)	
۴۸	۲-۳-۸-کنترل کننده	(Controller)
۷۲	۲-۳-۹-انتخاب کننده تصویر (Switcher)	

۳-۳-۱-کواد (QUAD)	۷۳
۳-۳-۱۱-ضبط کننده تصویر (RECORDER)	۷۶
۳-۴-۱-بازدید از محل	۸۳
۳-۴-۲-انتخاب نوع سیستم	۸۳
۴-۱-انواع سیستم‌های در اتوماتیک	۸۹
۴-۳-۳-انتخاب دوربین و لنز	۸۳
۴-۱-۱-سیستم هیدرولیکی (روغنی):	۸۹
۴-۳-۴-۴-انتخاب پایه و کیس	۸۳
۴-۱-۲-سیستم‌های پنوماتیکی (بادی):	۸۹
۴-۳-۴-۵-انتخاب دستگاه ضبط کننده:	۸۳
۴-۱-۳-سیستم‌های الکترو مکانیکی (گیربکسی):	۹۰
۴-۳-۴-۶-انتخاب دستگاه کنترل کننده:	۸۳
۴-۲-انواع در، در سیستم گیربکسی	۹۰
۴-۳-۴-۷-تعیین منبع تغذیه:	۸۳
۴-۲-۱-در کشویی (ریلی) (Sliding Door)	۹۰
۴-۳-۴-۸-تعیین محل قرارگیری تجهیزات کنترلی:	۸۴
۴-۲-۲-در لوایی (Swing Door)	۹۰
۴-۳-۴-۹-ترسیم نقشه:	۸۴
۴-۲-۳-در زیر سقفی چند تکه (Sectional Door)	۹۱
۴-۳-۴-۱۰-تهیه لیست تجهیزات:	۸۴
۴-۲-۴-در زیر سقفی یک تکه چرخان (Tilt Door)	۹۱
۴-۳-۵-نقشه مدار الکتریکی سیستم‌های دوربین مدار بسته..	۸۴
۴-۲-۵-درهای کرکرهای (Roller Door)	۹۱
۴-۲-۶-درهای شیشه‌ای	۹۱
۴-۳-۳-تجهیزات سیستم‌های در اتوماتیک	۹۳
۴-۳-۱-موتور الکتریکی	۹۳
۴-۳-۲-قسمت مکانیکی	۹۳

۱۱۸.....	۱-۵-برق اضطراری سیستم‌های ایمنی و حفاظتی.....	۹۳ ..... ۴-۳-۳-برد الکترونیکی
۱۱۹.....	۱-۲-۱-طرز کار یو پی اس.....	۹۴ ..... ۴-۳-۴-تجهیزات ایمنی
۱۲۰.....	۱-۲-۲-۵-انواع یو پی اس ها.....	۹۷ ..... ۴-۳-۵-شستی‌های کنترل دستی
۱۲۱.....	۱-۲-۳-۵-امکانات روی یو پی اس ها.....	۹۷ ..... ۴-۳-۶-ریموت کنترل
۱۲۲.....	۱-۲-۴-نحوه انتخاب یو پی اس مناسب.....	۹۸ ..... ۴-۴-۴-اصول نصب و سیم‌کشی در اتوماتیک
۱۲۴.....	۱-۳-۱-۵-مولدهای کوچک قابل حمل.....	۹۸ ..... ۴-۴-۵-سیستم در اتوماتیک ریلی
۱۲۴.....	۱-۳-۲-۵-مولدهای قابل حمل با قدرت متوسط(مینی ژنراتور).....	۱۰۴ ..... ۴-۵-۲-سیستم در اتوماتیک، برای درهای لوایی یک لنگه یا دولنگه
۱۲۹.....	۱-۳-۳-۵-مولدهای پرقدرت دیزلی.....	۱۱۲ ..... ۴-۶-۱-آشنایی با راهبندهای الکتریکی
۱۲۴.....	۱-۳-۴-۶-۲-نحوه عملکرد راهبندها.....	۱۱۲ ..... ۴-۶-۱-انواع راهبندها
۱۲۴.....	۱-۳-۵-/moldehaye koochek qabil hamal.....	۱۱۳ ..... ۴-۶-۳-تجهیزات مورد استفاده در راهبندها
۱۳۵.....	منابع.....	

به نام آنکه هستی نام از او یافت

کتاب حاضر مجموعه‌ای است از اطلاعات علمی و کاربردی راجع به سیستم‌های ایمنی و حفاظتی که امروزه به وفور در منازل ، ادارات ، مدارس و اماکن عمومی دیگر به منظور رفاه و آسایش بیشتر و برقراری ایمنی و حفاظت بالاتر در جهت حفظ جان و اموال افراد اجرا می‌شوند. اطلاعات ارائه شده در این کتاب بر اساس مطالبی است که سازندگان وسایل و تجهیزات این سیستم‌ها در سایتهاي اینترنتي و کاتالوگ‌های فني محصولات خود ارائه نموده اند و بخشی از مطالب نيز براساس تجربيات عملی اين جانب در نصب و راهاندازی اين تجهيزات تهيه و ارائه شده است.

در بررسی تجهیزات مورد استفاده این سیستم‌ها بیشتر وسایلی مدنظر بوده است که هم اکنون در بازار موجودند و مورد استفاده قرار می‌گيرند ولی باید توجه نمود که بهدلیل مبتنی بودن فناوري ساخت اين وسایل بر صنعت الکترونيک، روز به روز بر تنوع و پيشرفت آنها افزوده می شود و ما سعى نموده ايم نحوه و اصول کار اكثرا تجهيزات ساخته شده و دید کلي در مورد نحوه کار اين تجهيزات را، ضمن دسته بندی کلي، ارائه نمایيم. جا دارد از زحمات کلية همکارانی که در مراحل مختلف تهیه اين کتاب مشارکت نموده اند بسیار تشکر و قدردانی کنم و از تمام عزيزانی که از اين کتاب استفاده می‌نمایند درخواست می‌کنم ما را در جهت بهبود کمی و کيفی اين کتاب از ديدگاه هاي خود مطلع فرمایند.

مؤلف

مقدمه ای بر چگونگی برنامه ریزی کتابهای پوダメنی

برنامه ریزی تأییف «پوダメن های مهارت» یا «کتابهای تخصصی شاخه کاردانش» بر مبنای استاندارهای «مجموعه برنامه درسی رشته های مهارتی شاخه کاردانش، مجموعه هشتم» صورت گرفته است. بر این اساس ابتدا توانایی های هم خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت های هم خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته بندی می شوند. در نهایت واحدهای کار هم خانواده با هم مجدداً دسته بندی شده و پوダメن مهارتی (Module) را شکل می دهند.

دسته بندی (توانایی) و (واحدهای کار) توسط کمیسیون های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه ای که یک سیستم پویا بر برنامه ریزی و تأییف پوダメن های مهارت نظارت دائمی دارد. با روش مذکور یک (پوダメن) به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه کاردانش» چاپ سپاری می شود.

به طور کلی هر استاندارد مهارت به تعداد پوダメن مهارت ($M1$ و $M2$ و...) و هر پوダメن نیز به تعدادی واحد کار ($U1$ و $U2$ و...) و هر واحد کار نیز به تعدادی توانایی ($P1$ و $P2$ و...) تقسیم می شوند. به طوری که هنرجویان در پایان آموزش واحد های کار (مجموعه توانایی های استاندارد مربوطه) و کلیه پوダメنهای هر استاندارد، تسلط و مهارت کافی در بخش نظری و عملی به گونه ای کسب خواهد نمود که آمادگی کامل را برای شرکت آزمون جامع نهایی جهت دریافت گواهینامه مهارت به دست آورند.

بدیهی است هنر آموزان و هنرجویان ارجمند شاخه کاردانش و کلیه عزیزانی که در امر توسعه آموزش های مهارتی فعالیت دارند، می توانند مارادرغای کیفی پوダメن ها که برای توسعه آموزش های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
دفتر تأییف کتاب های درسی
فنی و حرفه ای و کاردانش

